

Кіевская старина. Том XVII — Къ біографіи Г. Н. Теплова

1887

Exported from Wikisource on 06/19/18

До біографії Г. М. Теплова.

Особистість [Г. М. Теплова](#), цього особливого і особливим чином вихованого радника при [гетьманській](#) персоні, автора відомої записки «О не порядкахъ въ Малороссіи», відіграє настільки незрозумілу, і разом з тим настільки важливу роль в історії її останніх днів, що усіляка нова архівна довідка про нього буде не зайвою для його життєпису.

Такою довідкою тим паче може бути знайдена нами в архіві департаменту герольдії його записка про свою службу. Ось автентичний її текст.

«По оказаніи успѣховъ въ наукахъ, которыхъ обучался въ Санктпетербургскихъ училищахъ, въ 1736 году по именному покойной императрицы Анны Іоановны указу опредѣлень въ академію наукъ коллежскимъ переводчикомъ.

Въ 1743 году по именному-жъ указу покойной императрицы Елисаветы Петровны, будучи при томъ адъюнктомъ въ исторіи натуральной, посланъ былъ въ университеты нѣмецкіе для продолженія наукъ и усмотрѣнія университетскихъ въ чужихъ краяхъ порядковъ. Въ 1745 г., именнымъ же ея величества императрицы Елисаветы Петровны указомъ пожалованъ ассесоромъ коллежскимъ и присутствовалъ въ канцелярії академіи наукъ, будучи при томъ членомъ той же академіи.

Въ 1750 г. именнымъ ея величества указомъ пожалованъ

коллежскимъ совѣтникомъ и былъ у отправленія по ея же указу гетманскихъ малороссійскихъ дѣлъ.

Въ 1758 г. пожалованъ отъ ея величества, покойной императрицы, статскимъ совѣтникомъ, а въ 1762 году бывшимъ императоромъ, при вступленіи его на престолъ, пожалованъ голстинскаго двора камергеромъ, а послѣ статскимъ дѣйствительнымъ совѣтникомъ.

Въ томъ же 1762 году, при благополучномъ вступленіи на престолъ ея императорскаго величества, нынѣ царствующей государыни императрицы, находился при дѣлахъ, отъ ея собственныхъ повелѣній зависящихъ, а потомъ въ 1763 году особливимъ ея величества именнымъ указомъ, объявленнымъ въ сенатѣ, опредѣленъ точно для отправленія собственныхъ ея величества дѣлъ и къ принятію челобитень, подаваемыхъ ея величеству въ собственныя руки.

Въ 1765 г. сентября 22 пожалованъ орденомъ святаго Анны, а въ нынѣшнемъ 1767 г. сентября 22 дня пожалованъ въ тайные совѣтники».

(Собственноручно:.) Григорей Тепловъ.

Декабря 26 дня 1767 г.

Цю записку Теплов пред'явив в Герольдію на предмет виготовлення для нього диплому на дворянство та гербу. Початок записки доволі невизначений і неточний. Зазначений 1736 рік наче вказує на час призначення Теплового в академію

наук перекладачем; насправді ж призначення це відбулося 1740 року і не за іменним найвищим указом, а за резолюцією кабінет-міністрів. Це помітно з наявного при справі герольдії наступні свідчення академії наук в кабінет його імператорського величності, від вересня 1740 року:

«Прошедшаго августа 18 дня сего 1740 года, поданнымъ доношеніемъ въ академію наукъ просиль семинаріи покойнаго Феофана, архієпископа новгородскаго, ученикъ Григорій Тепловъ о опредѣленіи его при академіи наукъ, къ чему годенъ явится, и дабы при томъ случаѣ имѣть могъ въ наукахъ вящее искусство себѣ получить. И хотя по освидѣтельствованію его, Теплова, какъ въ языкѣ латинскомъ, такъ и въ разныхъ наукахъ, уже имѣющаго добраго искусства, онъ при академіи наукъ не безъ пользы быть имѣеть, однакоже академія безъ указу ея императорскаго величества онаго опредѣлить не можетъ, и для того чрезъ сіе о милостивой на то резолюціи всеподданнѣйше просить. А по мнѣнію академіи наукъ, помянутый Тепловъ опредѣленъ быть можетъ на мѣсто умершаго переводчика Ильинскаго въ переводчики-жь, съ опредѣленіемъ жалованья по 180 рублевъ въ годъ, для перевода книгъ изъ латинскаго на російскій языкъ; а со временемъ, по уповательному его, Теплова, къ наукамъ ревностному прилежанію, онъ въ ея императорскаго величества службѣ, куда заблагоразсуждено будетъ, себя нищше способнымъ учинить можетъ».

Донесеніе подписали: [Бреверн](#), [Гольдбах](#) і [Шумахер](#).

Теплова було призначено в академію наступною резолюцією кабінет міністрів (Андрія Остермана, князя Олексія Черкаського та Олексія Бестужева-Рюміна), від 3 жовтня 1740 року:

«Но сему доношевію вышеозначеннаго ученика Григорья Теплова, когда онъ въ той академіи быть потребень, то его на мѣсто помянутаго умершаго переводчика Ильинскаго съ жалованіемъ по 180 рублей опредѣлить».

Відносно відрядження Теплова закордон у цій справі герольдії знаходиться наступний указ сената академії наук, від 7 березня 1743 року:

«Сего марта 4 дня, ея императорское величество, именнымъ, за подписаніемъ собственныя ея императорскаго величества рука, указомъ всемилостивѣйше указать соизволила: академіи наукъ адъюнкта Григорья Теплова, по прошенію его, для дальнѣйшаго и совершеннаго обученія и усмотрѣнья въ чужестранныхъ академіяхъ установленныхъ пайлучшихъ порядковъ и учреждений, отправить въ чужестранныя академіи, а имяшо въ виртембергское княжество въ городъ Тубингъ, а оттуда въ Парнасъ, и для того опредѣлить ему жалованья по 400 рублей на годъ, которое на нынѣшній годъ, и сверхъ того на дорожный проѣздъ 400 руб., выдать ему изъ штатсъ-конторы; а впредь, какъ онъ тамо прибудеть, получать ему оное жалованье отъ пребывающаго при дворѣ французскомъ російскаго министра».

В асесори академічної канцелярії Теплов був призначений не у 1745 року, як повідомлено в його записці, а в 1746 році, липня 1 дня.

У колезькі радники призначено не 1750 року, 1 березня 1751 року, іменним указом сенату наступного змісту:

«Пожаловали мы академіи нашей ассесора Григорья Теплова за его прилежаніе и труды въ положенныхъ на него дѣлахъ въ коллежскіе совѣтники. А понеже просиль насъ гетманъ, дабы ему дать для правленія домашнихъ его гетманскихъ дѣлъ онаго Теплова, того ради всемилостивѣйше повелѣли Мы помянутому совѣтнику Теплову быть при гетманѣ въ Малороссіи всегда въ такомъ званіи, въ какомъ гетманъ заблагоусмотритъ по его чину, и получать свое удовольствіе отъ него гетмана».

Олександр Барсуков.

Ця робота перебуває у [суспільному надбанні](#) у всьому світі.

Цей твір перебуває у суспільному надбанні у всьому світі, тому що він опублікований до 1 січня 1923 року і автор помер щонайменше 100 років тому.

About this digital edition

This e-book comes from the online library [Wikisource](http://wikisource.org)^[1]. This multilingual digital library, built by volunteers, is committed to developing a free accessible collection of publications of every kind: novels, poems, magazines, letters...

We distribute our books for free, starting from works not copyrighted or published under a free license. You are free to use our e-books for any purpose (including commercial exploitation), under the terms of the [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported](http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)^[2] license or, at your choice, those of the [GNU FDL](http://www.gnu.org/licenses/fdl.html)^[3].

Wikisource is constantly looking for new members. During the realization of this book, it's possible that we made some errors. You can report them at [this page](#)^[4].

The following users contributed to this book:

- Arxivist
- Madvin

1. [↑ http://wikisource.org](http://wikisource.org)
2. [↑ http://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0](http://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)

3. [↑](http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html) <http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>
4. [↑](http://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium) <http://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium>